

V Zielonogórskie Spotkania z Demografią

W dniach 22-23 listopada 2016 r. w Auli Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się **V Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu Zielonogórskich Spotkań z Demografią** pn. „*Szanse i wyzwania rozwoju regionalnego w kontekście zmian demograficznych Europy*” zorganizowana przez Instytut Historii i Instytut Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego, Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego w Zielonej Górze oraz Zielonogórski Oddział Polskiego Towarzystwa Statystycznego.

Do organizacji konferencji przyczynili się również partnerzy wydarzenia tj.: Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego i Lubuskie Regionalne Obserwatorium Terytorialne.

Patronat honorowy nad konferencją objęli: Prezes GUS, Marszałek Województwa Lubuskiego, Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Prezydent Miasta Zielona Góra. Patronat oraz obsługę medialną zapewnili: Gazeta Lubuska, Radio Zachód, Radio Zielona Góra, TVP 3 Gorzów Wielkopolski.

Celem konferencji było przedstawienie, zinterpretowanie oraz integracja stanowisk ukazujących wpływ procesów demograficznych na rozwój regionalny i lokalny, podejmowana przez przedstawicieli różnych środowisk, zarówno naukowych: historyków, demografów, politologów, socjologów, psychologów, prawników, ekonomistów, urbanistów, a także osób zajmujących się rozwojem regionalnym, przedstawicieli samorządu terytorialnego i instytucji zajmujących się programowaniem i monitorowaniem rozwoju regionalnego.

Konferencję w imieniu organizatorów otworzył Dyrektor Urzędu Statystycznego Roman Fedak oraz prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski, Prorektor ds. studenckich Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Po raz pierwszy, w tej edycji konferencji, zamiast wykładu inauguracyjnego zorganizowano *panel dyskusyjny*, w którym, w roli ekspertów wystąpili wybitni naukowcy zajmujący się od wielu lat problematyką czynników warunkujących rozwój regionalny, profesorowie: Romuald Jończy z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Przemysław Śleszyński z PAN, Czesław Osękowski z Uniwersytetu Zielonogórskiego, a także praktycy, którzy na co dzień zmagają się z problemami w tym zakresie: Prezydent Zielonej Góry – Janusz Kubicki oraz Dorota Szałtys z Głównego Urzędu Statystycznego. Dyskusji, poprzedzonej odrębnymi wystąpieniami (będącymi diagnozą aktualnej sytuacji dotyczącej zróżnicowania w rozwoju regionów Polski) każdego z „panelistów”, poddano procesy depopulacyjne wynikające bezpośrednio z faktu starzenia się ludności, zmniejszania dzietności poniżej poziomu gwarantującego zastępowalność pokoleń oraz ubytku naturalnego i migracyjnego ludności.

Uwagę słuchaczy zwrócono na fakt, iż w dłuższym okresie pogłębiający się kryzys demograficzny może prowadzić do osłabienia regionalnych możliwości rozwojowych, a procesy wyludniania dotyczą nie tylko obszarów wiejskich i peryferyjnych, ale także przemysłowych i niektórych regionów położonych centralnie.

Dla rozwoju regionu niezwykle ważne jest jego położenie oraz drenaż ludności z terenów mniej zasobnych, nierokujących na przyszłość, mogą stanowić katastrofę dla regionów peryferyjnych. Regiony lepiej rozwinięte przyciągają ludzi, szczególnie młodych i dobrze wykształconych. Ci jednak jak

V Zielonogórskie Spotkania z Demografią

wskazuje wiele badań, wyjeżdżają na studia do większych ośrodków naukowych (Poznań, Wrocław, Kraków, Warszawa, Szczecin) często nie wracając i poszukując swojego miejsca do życia poza regionem pochodzenia. Dotyczy to także ludzi młodych, mobilnych zawodowo, którzy swoją przyszłość budują poza granicami Polski, gdzie zakładają rodziny i gdzie rodzą się ich dzieci.

Podobnie średniej wielkości miasta (ok. 100 tys. ludności) tracą na swojej atrakcyjności i zamożności, co związane jest przede wszystkim z przyczynami demograficznymi (m.in. spadek dzietności, ubytek naturalny, migracje na tereny wiejskie, emigracja). Według prezydenta Janusza Kubickiego dobrym impulsem rozwojowym dla miasta Zielonej Góry, było powiększenie miasta dokonane 1 stycznia 2015r. poprzez połączenie z gminą wiejską Zielona Góra. Stworzyło to szansę na przyspieszenie rozwoju. Połączenie miasta z gminą było unikalnym w skali kraju i skomplikowanym procesem, który można jednak uznać za wzorcowy dla innych podobnych ośrodków. Była to dobra inicjatywa infrastrukturalno-społeczna, której efekty mogą być szansą dla Zielonej Góry w najbliższych latach.

Rangę konferencji uświetniła obecność Prezesa GUS dra Dominika Rozkruta oraz Wicemarszałka Województwa Lubuskiego Stanisława Tomczyszyna.

Tematyka konferencji powiązana z przedstawionym celem, a dotycząca procesów demograficznych, w szczególności ich społecznych, ekonomicznych i regionalnych uwarunkowań oraz konsekwencji, przedstawiona została w licznych (zgrupowanych w czterech sesjach) wystąpieniach zaproszonych gości. Dotyczyły one m.in.: w *Sesji I* – aktywności ekonomicznej osób niepełnosprawnych, osób 50+ na lubuskim rynku pracy, zrównoważonego (uwarunkowanego demograficznie) rozwoju społeczno-gospodarczego województw, powiązań migracyjnych w województwie kujawsko-pomorskim, pobudek determinujących decyzje osiedlania się na terenach wiejskich, czynników demograficznych w strategiach rozwoju lokalnego i regionalnego; w *Sesji II* – zróżnicowań przestrzennego zaludnienia i struktur demograficznych na wybranym przykładzie, konfliktu dot. „lubuskiego węgla brunatnego”, suburbanizacji i struktury demograficzno-społecznej na wybranym przykładzie; w *Sesji III* – polityki migracyjnej Polski, terytorialnego zróżnicowania procesu starzenia się ludności Polski, przyszłości europejskiego rynku pracy, wpływu zmian demograficznych na szkolnictwo wyższe w Polsce, wielowymiarowości procesu starzenia się Europejczyków, przemian demograficznych w II połowie ub. wieku; w *Sesji IV* – typów demograficznych powiatów i rozwoju lubuskich miast w powiązaniu ze zmianami gospodarczymi i demograficznymi, przestępstw będących (domyślnie) efektem ubocznym rozwoju regionalnego, małżeństw i rodzin w badaniach GUS-u, analizy demograficznej dot. młodzieży na regionalnym rynku pracy.

Konferencja spotkała się z zainteresowaniem lokalnych mediów. Informacje oraz relacje z konferencji, jak również wywiady z przedstawicielami GUS, Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze i środowiska naukowego ukazały się m.in. w: Radiu Zachód i Radiu Zielona Góra.

Referaty wygłoszone podczas konferencji zamieszczone zostaną w publikacji będącej podsumowaniem V Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej.